

Harrastamisen Suomen malli lisää lasten ja nuorten harrastamisen yhdenvertaisuutta

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle peruskoululaiselle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain noin 14 miljoonaa euroa avustuksina kunnille harrastusryhmien järjestämiseen. Avustuksia on myönnetty vuodesta 2021 lähtien. Valtionavustusta saavissa 258 kunnassa on yhteensä 511 000 perusopetuksen oppilasta, joista kuntien arvion

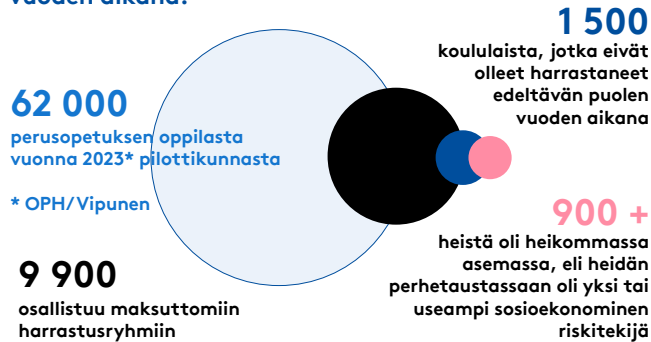
mukaan 143 000 osallistuu Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmiin. Tämä on neljäsosa kaikista Suomen peruskoululaisista, joita on yhteensä noin 560 000.

Me-säätiö selvittää lukuvuoden 2024–2025 aikana yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön, Harrastamisen Suomen mallin yhteyspisteen (OPH), aluehallintoviraston ja erikokoisten kuntien kanssa Harrastamisen Suomen mallin vaikuttavuutta. Tietoa kerätään suoraan harrastavien koululaisten huoltajilta.

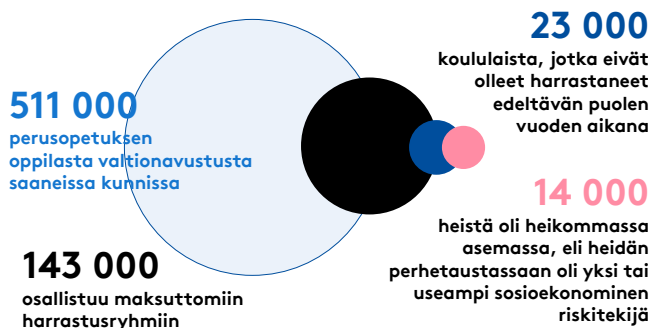
Tämän vaikuttavuuspilotin ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin yhdessätoista kunnassa, onnistuuko Harrastamisen Suomen malli tavoittamaan lapsia ja nuoria erilaisista perhetaustoista.

Seuraavassa, joulukuun 2024 aikana käynnistyvässä vaiheessa selvitetään kahdessakymmenessä kunnassa, lisäävätkö mallin harrastusryhmät koululaisten hyvinvointia ja osallisuuden kokemusta.

16 % harrastusryhmiin ilmoittautuneista koululaisista ei harrastanut edeltävän puolen vuoden aikana.

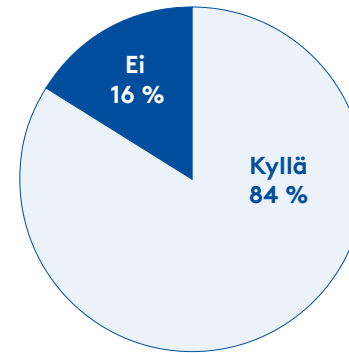

Valtakunnallisesti tämä tarkoittaisi, että Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmissä on mukana **23 000 koululaista**, jotka eivät harrastaneet edeltävän puolen vuoden aikana.

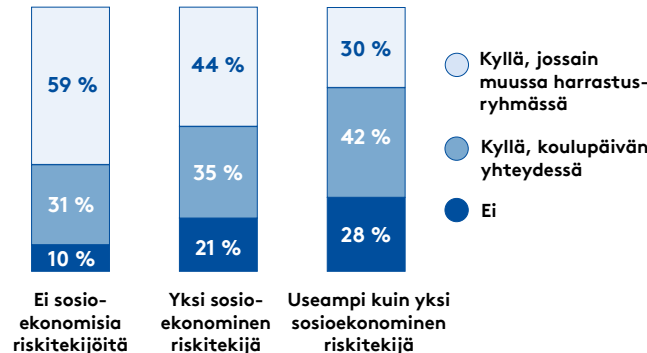
* Arvio perustuu kuntien valtionavustushakemusten tietoihin lukuvuodelle 2024–2025 sekä Me-säätiön selvityksen tuloksiin syksyllä 2024.

Jos lapsesi ei harrastaisi koulupäivän yhteydessä, olisiko hänellä mahdollisuutta harrastaa jossain muussa harrastusryhmässä?

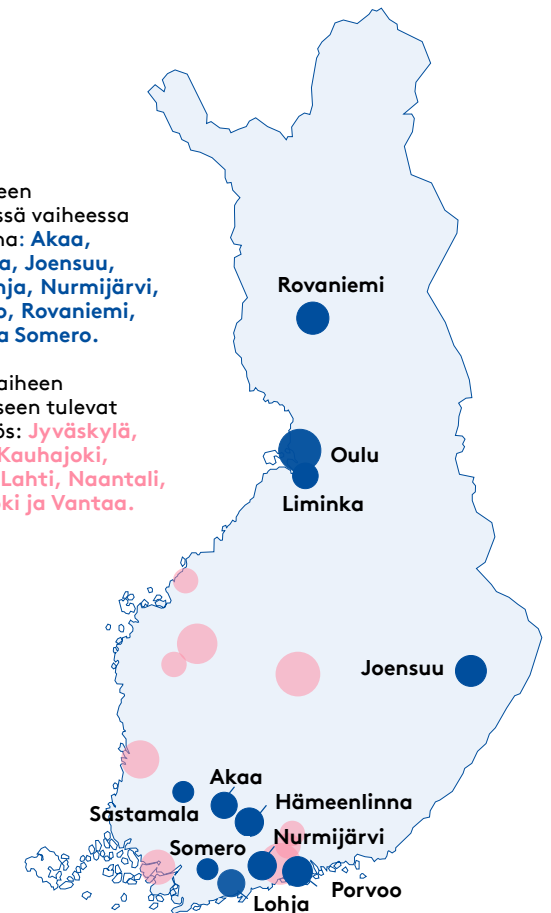
Maksuton, koulupäivän yhteydessä järjestettävä harrastus on ainoa mahdollisuus harrastaa monelle koululaiselle, jolla on kasautunutta huono-osaisuutta elämässään.

Mieti viimeistä 6 kuukautta. Onko lapsesi käynyt ohjatussa harrastuksessa vähintään kerran viikossa?

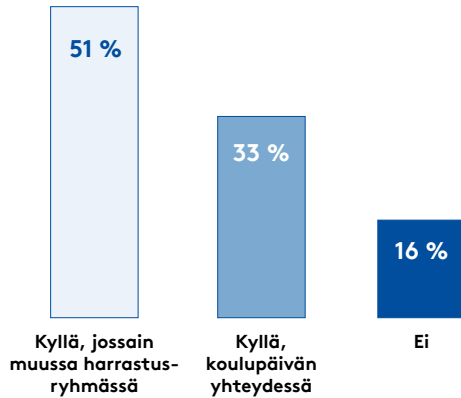
Pilottihankkeen ensimmäisessä vaiheessa olivat mukana: **Akaa, Hämeenlinna, Joensuu, Liminka, Lohja, Nurmijärvi, Oulu, Porvoo, Rovaniemi, Sastamala ja Somero.**

Seuraavan vaiheen tiedonkeruuseen tulevat mukaan myös: **Jyväskylä, Järvenpää, Kauhajoki, Kruunupyy, Lahti, Naantali, Pori, Seinäjoki ja Vantaa.**

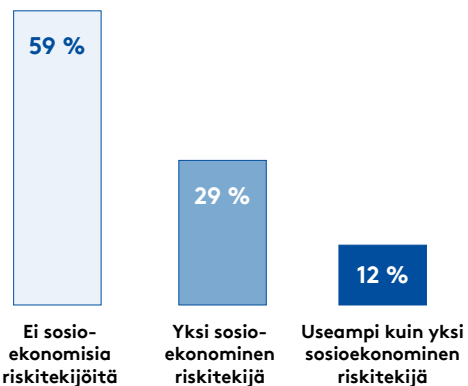
Ainakin **51 %** oli ollut harrastus myös koulupäivän ulkopuolella. **16 %** ei ollut ollut muuta ohjattua harrastusta. Tämä korostui erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien koululaisten parissa.

Mieti viimeistä 6 kuukautta. Onko lapsesi käynyt ohjatussa harrastuksessa vähintään kerran viikossa?

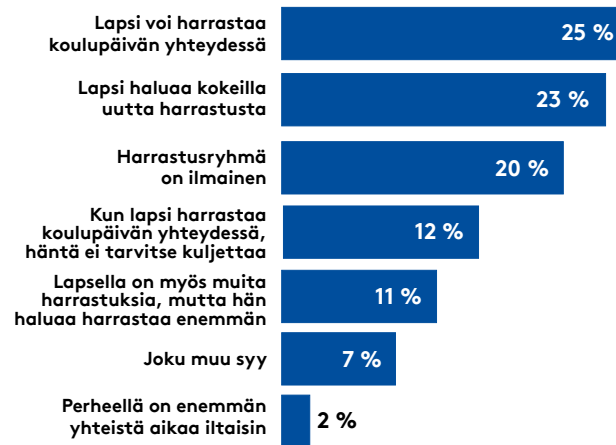
Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmät **tavoittavat poikkeuksellisen hyvin** harrastajia erilaisista perhetaustoista.

Sosioekonomisten riskitekijöiden* jakauma osallistuvien koululaisten keskuudessa

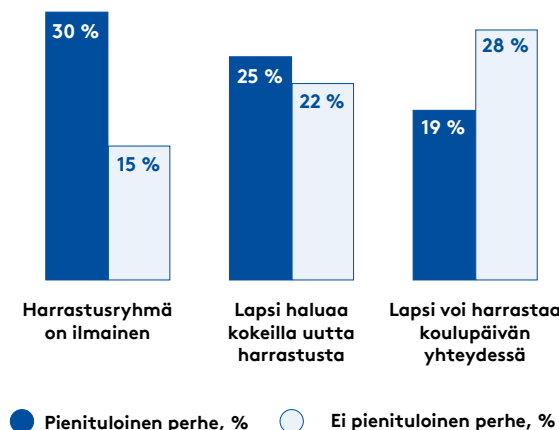
* Kysyimme huoltajilta harrastajien perhetaustoista. Kyselyssä kysytyjä sosioekonomisia taustatekijöitä ovat: vanhemman tai vanhempien pitkittynyt työttömyys tai työkyvyttömyys, enintään perusasteen koulutus, pienituloisuus sekä yksinhuoltajuus.

Mikä on tärkein syy, jonka vuoksi ilmoitit lapsesi harrastusryhmään koulupäivän yhteydessä?

Harrastusryhmän maksuttomuus on tärkein syy osallistumiselle pienituloisissa perheissä.

Mikä on tärkein syy, jonka vuoksi ilmoitit lapsesi harrastusryhmään koulupäivän yhteydessä?

Koko Suomessa

11,7 %

alle 18-vuotiaista asuu pienituloisissa perheissä.*

Kyselytulosten mukaan Harrastamisen Suomen malliin ilmoittautuneista

34 %

asuu pienituloisissa perheissä.

*Tilastokeskus

Liikuntaryhmät olivat suosituimpia.

52 %

koululaisista, joiden perhetaustassa on kasautunutta huonosuoraisuutta, valitsi liikuntaharrastuksen.

Muista koululaisista

46 %

valitsi liikuntaharrastuksen.

Yhden vanhemman perheissä asuvilla lapsilla oli vähemmän harrastusmahdollisuuksia: **24 %** ei ollut aiempaa harrastusta.

Mieti viimeistä 6 kuukautta. Onko lapsesi käynyt ohjatussa harrastuksessa vähintään kerran viikossa?

